

Osvojování v Anglii

8. 12. 2017

Čím je systém osvojení v Anglii zajímavý?

Pojetí adopce jako jednoho z nástrojů k zajištění trvalého umístění dítěte ve stabilním a bezpečném rodinném zázemí

- přístup zaměřený na **potřeby dítěte**
- adopce jako jeden z nástrojů **sociální práce** a sociálně právní ochrany dětí
- rozšíření **hranic** pojetí osvojení
- osvojení jako **celoživotní** cesta

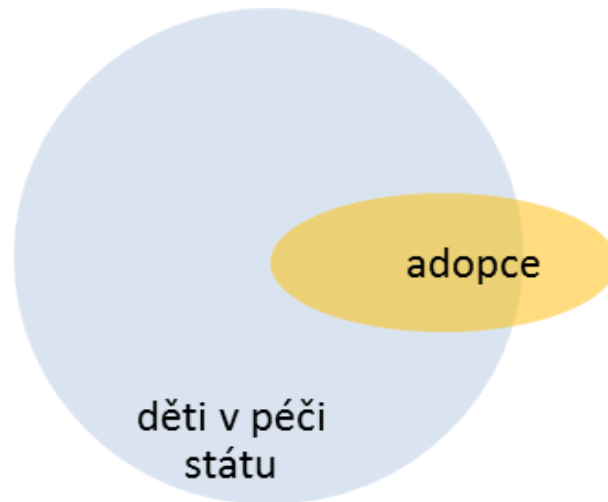
Proměny osvojení

Přitom ještě v 70. letech byly adopce v Anglii “klasické”

- převažují adopce **děti umístěných k adopci** původní rodinou - svobodnými matkami nebo chudými rodiči
- adopční agentury – hledají vhodné „**děti pro rodiče**“
- **úzké pojetí adopce**
 - nejmladší děti bez postižení
 - příležitost mladých, etnicky majoritních, ekonomicky a sociálně dobře situovaných bezdětných heterosexuálních manželských párů, získat vlastní děti
 - jednorázový právní akt, který tvoří běžnou rodinu
- adopce je opředená **tajemstvím**

Dnes: „adopce z péče“

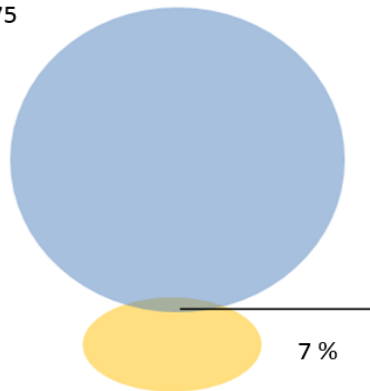
- přes 90 % adoptovaných dětí se do adopce dostává po jejich umístění mimo rodinu
- rodiče sami „umístí“ k adopci méně než 10 %
- z péče odejde pomocí adopcí jen pro relativně malá část dětí - necelých 8 % v roce 2015 (nejvíce dětí v pěstounské péči = 78%)
- Anglie je v tomto ohledu blíže praxi v USA než zemím kontinentální Evropy
- stát je ochotný umisťovat děti do trvalé náhradní péče a z ní pak k adopci i přes nesouhlas biologických rodičů.

Dnes: osvojení v číslech

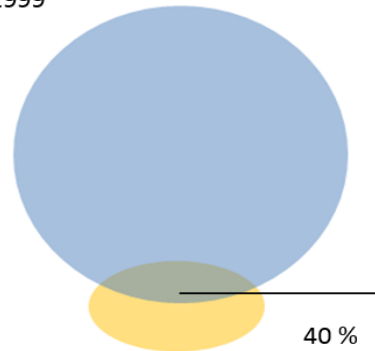
Důvody, které vedly u adoptovaných dětí k umístění do státní péče (za rok 2014–15)	Počet	Procenta
Týrání, zneužívání, zanedbávání	3,780	71 %
Zdravotní postižení dítěte	20	–
Onemocnění nebo postižení rodiče	220	4 %
Rodina v akutním stresu	330	6 %
Disfunkce rodiny	890	17 %
Sociálně neakceptovatelné chování (dítěte)	20	–
Nízký příjem	x	X
Absence rodičovské péče	80	1 %

Rok	Počet dětí v péči státu	Počet adopcí
2015	69 540	5 330
2014	68, 800	5 050
2013	68 060	4 010
2012	67 070	3 470
2011	65 510	3 100
2010	64 400	3 200
2009	60 900	3 300
2008	59 400	3 200
2007	60 000	3 300
2006	60 300	3 700

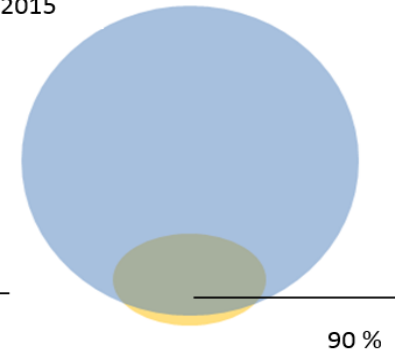
1975

1999

2015

Principy v praxi

„každé dítě, které se dostane do péče státu, musí mít první vyhodnocení náhradní péče do čtyř týdnů od umístění mimo rodinu. Druhé vyhodnocení se musí konat do třech měsíců od prvního. Do té doby musíte mít pro to dítě připravený plán trvalého umístění. Tím plánem může být návrat do rodiny [rehabilitation], může jím být adopce, může to být zvláštní poručnictví. Dítě může být natrvalo umístěné mimo původní rodinu různými způsoby. Během čtyř měsíců ale musí být plán hotový.“ (*nezávislý klinický supervizor*).

„Chtěli jsme, aby Dítě A mělo rodinu napořád. Chtěli jsme, aby mělo rodinu, která naplní jeho potřeby, a ne jen držet dítě u pěstounů 15 let, kdy bude nejspíš muset rodiny několikrát měnit“ (*sociální pracovnice*).

- **filozofie trvalosti**
 - v individuálním plánování – paralelní plánování
 - v časových rámcích, které stanovují zákon a standardy kvality.
 - Prvotní úkol je přitom sanace (rehabilitace) rodiny.
 - Prvotní zájem všech institucí jsou potřeby dítěte
 - Pokud je to možné, adopce má přednost před pěstounstvím

Principy v praxi

„Naše kritéria žadatele o adopci se musela uzpůsobit. Dnes přijímáme jen zájemce, kteří uvádějí, že jsou ochotni přijmout dítě s komplexními potřebami. Musíme být realisté. Jinak bychom je vyškolili, schválili a oni by pak čekali na dítě, které by nepřišlo. Nenabízeli by to, co děti, pro které hledáme rodiny, potřebují. Párování by nebylo úspěšné. Také hledáme zájemce, kteří zvládnou skupiny sourozenců – dvou, ale i tří a více. Samosebou musíte být výjimečný člověk, abyste zvládnul několik sourozenců ve věku od dvou do pěti s problémovým chováním, potřebami v oblasti citové vazby a zkušeností zneužívání“ (sociální pracovnice).

- rozvolnění „vhodnosti“
 - Děti:
 - snaha umístit i starší děti, děti s postižením, sourozence
 - Adoptivní rodiče:
 - samoživitelé, starší lidé, lidé s dětmi, gay páry, lidé po rozvodu a v novém partnerství a lidí s postižením.

Principy v praxi

„Snažíme se zachytit co nejvíc historie: co mají rodiče rádi, co nemají rádi, nebo třeba jak si matka dítěte jako malá splétala vlasy. Informace jsou k dispozici, až děti povyrostou a začnou se ptát, protože ne vždy se podaří udržet spojení mezi biologickými rodiči a adoptovanými dětmi. Podobné osobní otázky by tak mohly zůstat bez odpovědi“ (*sociální pracovnice*).

• Otevřenost

- Konsenzus – pro vývoj osobnosti je důležité, aby dítě znalo svůj rodinný původ a mohlo si tak konstruovat ucelený životní příběh
- práce s biologickou rodinou – součást sociální práce
 - Fotografie biologické rodiny
 - Příběh biologické rodiny

Principy v praxi

„Jako adoptované dítě máte nárok na podporu po celý život“ (*sociální pracovníce*).

- Adoptce jako **celoživotní cesta**
 - Adoptce starších dětí - děti si přinášejí vzpomínky, paměť ztráty a traumatu
 - Zvýšené nároky na adoptivní rodiny – těžké zvládat bez další pomoci
 - Praktická podpora dítěte s životním příběhem, v písemném kontaktu s původní rodinou
 - Post-adopční podpora
 - plán podpory a financování podle potřeb.
 - organizace kontaktu mezi biologickými rodiči a dětmi v nových rodinách

DĚKUJEME ZA POZORNOST